

Obrona Bettiego w sprawie o wykonanie przysięgi i zapłatę.**Or.** Archiwum Narodowe w Krakowie, sygn. WM 181, s. 113–116.**Edycja krytyczna:** Mateusz Mataniak.**[s. 113]**

Obrona ze strony Bettiego.

Wysoki Sądzie odzewny Ostatniej Instancji !

Z zamierzonego kroku w uwagach przez Golińskiego przytoczonych, ze złożonej przez niego teraz na nowo rotę przysięgi, w innych wyrazach, ale toż samo brzmienie, co zaskarżona i uchylona rota umieściła, obejmującej, okazuje się niezaprzeczenie chęć Golińskiego, wskazaniem przysięgi dla Bettiego, a do wykonania niemożnej, choć sporu nierozstrzygającej, pokrzywdzenia Bettiego. Wyrocznia wasza na prawie oparta, sprawiedliwi sędziowie, jest przyczyną^a, uchyliła bowiem wyrok, którego wprost przyjął przysięgę stanowczą na takie okoliczności, jakie z faktów w sprawie rozwiązanych i przyznanych okazywały niemożność wykonania przysięgi, a nie od nich zawisło rozstrzygnięcie sporu. Jednak Goliński ubiega się za wprowadzeniem Wysokiego Sądu w błąd, jaki naganił I Instancji, ściślejsze badanie uwag Golińskiego i rotę przez niego ułożonej. a) Goliński tworzy obawę, iżby Betty mógł mieć restrykcję bez wyrażenia daty wyjazdu Golińskiego, lecz w sam raz daty wyjazdu Golińskiego z pewnością Betty nie pamięta, jest czynem Golińskiego, to nie rozstrzyga sporu, bo Betty nad ten jeden raz wprzód ani później więcej z Golińskim nie miał czynności komis, że zaś nie przeczy Betty **[s. 114]**, lecz dnia z pewnością oznaczyć nie chce, bo to była umowa ustna; b) Goliński nie utrzymuje, żeby miał pokazywać więcej książek jak jedną Bettemu, żeby ta książka intytulacją swoją różniła się od drugich, jest to okoliczność czcza; c) Betty ofiarując przysięgę na to, że nie miał sobie limitowanej ceny sprzedaży mebli Golińskiego, że nie był w obowiązku znoszenia się z żoną Golińskiego, jego synem i p. Geburg, że tak mógł sprzedawać, jak mu się zdawało, a nie podług cen, jakie na meblach i w książce napisane były, objął spór rozstrzygające okoliczności. Lecz Goliński usiłuje przedstawiać okoliczności sprzeczne przyznaniu, a sporu nierozstrzygające; d) Rota przez Bettiego tak jest ułożona, że rozstrzyga spór, bo w niej rozwiązuje się pytanie, czyli Betty przyjął komis limitowany lub bez ograniczenia, wiele sprzedał i za wiele, złoży przy wykonaniu przysięgi rachunek, bo że to jest czyn jego osobisty sam Goliński nie przeczy; e) Prócz tego, Goliński w I Instancji sam wypisał i ułożył rotę przysięgi, z której Wysoki Sąd okoliczności przyznane, a sporu nierozstrzygające wymazać kazał. Betty podług tego ducha poopuszczał tylko te okoliczności, które niepodobne i niepotrzebne były, wreszcie przysięgę przyjął, a prawo w art. 1364 KC

^{aa} Przekreślone: wskazała.

w słowach: „Strona wyznaczająca lub odznaczająca [s. 115] przysięgę nie może cofać słowa swego, skoro przeciwnik oświadczył, że gotów przysięgę tę wykonać”, nie dozwala zmieniać rotę Golińskiemu. Na koniec, zastanawiając się nad rotą przez Golińskiego świeżo przytoczoną, bo jest układem innych słów, jak toż samo znaczenie, co i zmienienia poddania obejmujących; f) Wyrazy: „gdyż żadna książka w tym przedmiocie nie była nie oddaną ani w magazynie zostawioną, tudzież że nie znajdowały się żadne karteczki do mebli poprzywiązywane, które by były oznaczały cenę, po jakiej meble miałem sprzedawać”, oczywistą sprzeczność oczywistości przedstawiają, bo mogły być w książce ceny zapisywane, i kartki na meblach, czego Betti nie przeczy, lecz to jest zwyczajem u sprzedających, dla uładowania kupujących, jednak to nie rozstrzyga sporu, tylko czyli podług ustnej umowy według tych cen, lub bez ograniczenia mógł Betti sprzedawać, a ostatnie chce stwierdzić Betti; g) Dosyć, że Betti przysięga, że książki nie pokreślił, lecz i to nie jest stanowiącym spór, bo Betti nie przeczy procentu, lecz tylko utrzymuje, że do wyjazdu Golińskiego obrachował się z Golińskim, i wszystko, co Golińskiemu przypadało, wypłacił, co zaś do później sprzedanych mebli, dłużnym mu być mógł, w czasie wykonywania przysięgi złoży rachunek do rotę. [s. 116] Gdy wykazano, iż rota przez Bettego przedstawiona jest tą samą, co Goliński wyznaczyć mógł, i odwołaną być nie może, że spór rozstrzyga, przeciwnie, że świeżo przez Golińskiego przedstawiana obejmuje okoliczności przeciwne lub sporu nierozstrzygające, prosi Betti Wysokiego Sądu o dopuszczenie siebie do wykonania, a po wykonaniu o zasądzenie Golińskiemu takiej sumy, jaka mu się okaże, za zapłaceniem tejże o zniesienie zajęcia, zawsze o zasądzenie kosztów sporu, gdy Goliński nieprawym swym postępowaniem, chęcią zysku nadzwyczajnego zrzucił bezpotrzebne koszty.

[Podpis] Kozłowski.

Koszty:

I Instancja

Ustanowienie patrona 200 złp

II Instancja

Pozew 4 złp 20 gr.

Opozycja 4 złp 20 gr.

Honorarium patronowi 200 złp

III Instancja

Pozew 4 złp 20 gr.

Wpis 15 złp

Stemple do konkluzji 20 gr.

Wyciąg wyroku 36 złp

Odpis 12 złp

Honorarium patronowi 300 złp

Razem: 777 złp 20 gr.

[hasła: przysięga stanowcza, rota przysięgi, umowa kupna-sprzedaży, umowa komisu]

[cytowane przepisy: Kodeks Cywilny Napoleona, art. 1364]